

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V.

Ч. 59.

СЕРЕДА, 25. ЛИПНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JULY 25th, 1923.

No. 59.

VOL. V.

МАЙНЕРИ В НОВІЙ СКОШПІ ВЕРТАЮТЬ ДО РОБОТИ.

СІДНЕЙ, Н. С., 22. липня. — Майнери полудневого Кейп Бретону вирішили вчора на масовому мітингу в Глейс Бей повернути у вівторок до роботи. Майнери північного Кейп Бретону без сумніву підуть їх слідом і майнерський страйк в Кейп Бретон буде закінчений. Ухвалена майнерами резолюція заявляє, що позаяк більшість робітників є за поверненням до роботи, вважається безхосенним продовжати серед таких обставин боротьбу. Кажуть, що ця резолюція зістала одобрена ексекutiveю 26. дистрикту з МекЛакленом і Лівінгстоном на чолі, яких сусупендував недавно президент "Ю.М.В. оф А." Луїс.

МекЛаклен передасть дистриктовий офіс Берретови.

Проти МекЛаклена, Лівінгстона і інших членів ексекutive 26. дистрикту видано вчора "інджонкшин", який забороняється їм виступати як урядникам дистрикту в якій би то не було формі. Дж. Б. МекЛаклен, дотеперішній секретар дистрикту, дав письмове зобов'язання, що у вівторок передасть тимчасовому президентови Слэбі Берретови офіс дистрикту. Говорять нині до представника "Canadian Press", МекЛаклен заявив: "Я радий, що майнери вертають до роботи як цілість і як члени "Юнайтед Майн Воркерс". В 26. дистрикті не буде подвійної організації. Ми всі останемо в "Юнайтед Майн Воркерс".

ДЖЕК МЕКДОНАЛД З ТОРОНТО АРЕШТОВАНИЙ.

СІДНЕЙ, Н. С., 22. липня. — Джек МекДоналд, представник Робітничої Партії Канади, зістав нині арештований в Глейс Бей провінціальною поліцією за "бунтівничі висловлення".

Донос на МекДоналда зробив бувший мейор міста Сідней Майнс А. С. МекКоркек, який заявив, що МекДоналд сказав недавно на мітингу в тім місті слідує:

"Вони приходять з своїм проклятим прапором і забирають вас".

Ці слова мали відноситися до конскрипції в армію. Арештований МекДоналд заридив головний прокуратор Нової Скошії.

МЕКДОНАЛД ВПУЩЕНИЙ НА ПОРУКИ.

СІДНЕЙ, Н. С., 23. липня. — Джек МекДоналд, представник Робітничої Партії Канади, зістав освободжений за зложенням бейлу в сумі \$2,000.

ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ МІТИНГ В ВІННІПЕГУ.

Заходом робітничих організацій відбувся минулого четверга в Вікторія парку в Вінніпегу робітничий мітинг для зопротестування проти висланя війська в страйковий район Нової Скошії. В мітингу взяли участь Робітничі Партія Канади, Незалежні Праці, Ремісничо-Робітничі Рада і Одина Велика Юнія. Промовляли на мітингу мейор С. Дж. Фармер, посол В. Алленс, Г. Робертсон від Робітничої Партії, Нейд Кров від Ремісничо-Робітничої Ради, Р. Б. Россел від О.В.Ю., В. Бріз від Соціалістичної Партії Канади

С.С.Р.Р. ПІДПИСАЛИ КОНВЕНЦІЮ ПРО ПРОЛИВИ.

МОСКВА, 22. липня. — Оповіщено тут, що з початком серпня Світовська Росія підпише в Константинополі договір про турецькі проливи. В своїй ноті до льозанської конференції, відповідаючи на її запрошення Росії підписати договір, міністер закордонних справ Чічерін каже: "Хотий совітське правительство уважає стан річей, до якого приводить льозанська конференція, відносно проливів невдоволяючим і не содіаю гарантією мира, проте Радянська Федерація, будучи примушеною видавати фонди на фортифікацію своїх берегів на Чорнім морі, підписує договір в інтересі загального мира і зробить спробу співробітництва з антантою".

РОСІЯ ВІДБРАЛА СВІЙ КОРАБЕЛЬ.

МОСКВА, 21. липня. — Совітське правительство захопило корабель "Петербург", який прибув до Архангельська під німецьким прапором. Совіти заявляють, що корабель є російською власністю; він був проданий Німеччині антантою.

ПРОДАДУТЬ НІМЕЦЬКИМ 400.000 ТОН ЗБИЖА.

БЕРЛІН, 22. липня. — Німецьке правительство сповіщає урядово про угоду між правительством збіжжівним бюро і торговельним представником Совітської Росії, на підставі котрої Радянські Республіки доставлять Німеччині перед листопадом 400.000 тон збіжжа. За це збіжжє Німеччина заплатить в часті своїми промисловими виробами.

Орданський наслідник Воронського розпочався.

МОСКВА, 20. липня. — Радянське правительство іменує Орданського радянським послом в Італії на місце Воронського, який впав жертвою монархістичного замаху в Льозанні.

Суд над убійником Воронського розпочався.

ЛЬОЗАННА, 20. липня. — Вчора розпочалася судова розправа проти М. Конрадо, обвинуваченого о замордованні радянського посла Воронського підчас його побуту в Льозанні.

Ратушкова акція АРА в Рад. Республіках закінчена.

МОСКВА, 17. липня. — В минулому тижні АРА припинила цілковито свою ратушкову діяльність в Радянських Республіках. На днях замкнуто всі рахунки і розділено оставші засоби пожови.

посол Джан Квін. В. А. Джеймс з Н.П.П. був председателем.

Зібрані на мітингу ухвалили резолюцію, в якій пририкують страйкером в Новій Скошії моральну і фінансову поміч, протестують проти висланя війська в страйковий терен і домагаються його відтягнення, та закликають федеральне правительство, щоби розсаділо операції "Брітшіш Емпаер Стіл Корпорейшен" і її відносини до робітників. Приході до парку збирано колективу на поміч страйкером.

УКРАЇНА ПОТВЕРДИЛА КОНСТИТУЦІЮ С.С.Р.Р.

МОСКВА, 17. липня. — Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет прийняв одностайно конституцію Союзу Соціалістичних Радянських Республік. На засіданні В.У.Ц.В.К. висловив довшу промову председатель Ради Народних Комісарів Раковский, який вказував, що єдність в справах загальної політики, економічній відбудові і фінансах лежить в інтересі всіх Радянських Республік.

"Нова друга палата, — заявив Раковский, — не є похожа на англійську палату зордів або на французький сенат. Обі палати Союзу Соц. Рад. Республік — Рада Національностей і Рада Союзу — будуть складатися з представників робітників і селян".

Нова конституція Радянської Федерації увійде в життя, коли всі приналежні республіки потвердять конституцію С.С.Р.Р.

Відбудова дніпровської флотії.

Дніпровська флотія має тепер змогу обслуговувати вповні водний транспорт на Дніпрі та його допливах. Дотепер відремонтовано 172 кораблі. З того 80 парових о об'ємі понад 2 мільйони пудів. Незабаром має скінчитися ремонт 7 нових парових кораблів, а крім цього до ремонту призначено ще 177.

Електрофікація України.

Праці в справі електрофікації області ріки Рось поступають вперед. Розроблено проект й випрацьовано плани будови трох районних гідроелектричних станцій на ріці Росі в районах Бідої Церкви, Богуслава й Стеблева.

Добуття вугля за червень.

В Донецькій басейні добыто за перші два тижні місяця червня 16 і вів мільйона пудів вугля. З того зужито на власні потреби 3 мільйона, а вивезено 9 мільйонів пудів.

Охорона пам'яток української старовини.

Київський Губ. Вик. Комітет вживає від самого початку енергійних заходів для охорони пам'ятників старовини. Крім цього видав він всім окружним Вик. Комітетам приказ надіслати до Губ. Політ. Освіти списки старинних будинків з малюнками і фотографіями їх, як також виписки та відписки історичних документів.

Новий посол на Волні.

На місце посла М. Пирогова з Ковля, котрому найвищий суд не признав польського підданства, вийшов до польського союму Василь Мохнюк з Львобля. На засіданні союму в четвер 21. червня Мохнюк зложив присягу "згожого дня отримав посадовську легітимацію. ("Волнське Життя").

Нас повідомляють, що по розпорядженню повітового союмуку в Дубні кожда волость повіту мусить випускати на волосні гроші для кождого села по кілька примірників часопису "Дзвін". — Оттак би було зразу зробити, щоби не туманити людей, чия це газетка. ("Вол. Життя").

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНАТОР ПРО РАД. РЕПУБЛІКИ.

БОСТОН, 17. липня. — Вчора прибув тут на покладі корабля "Президент Полк" сенатор Брукгарт з Айови, який повернувся з Європи після довшого побуту в Радянських Республіках, де він студював політичне і економічне положення.

НЮ ЙОРК, 20. липня. — Сенатор Брукгарт з Айови відіхав впрот до Вашингтону, щоби відіти конференцію в державним секретарем Гюзом. Брукгарт заявив, що проложити домагання в справі негайного визнання Радянських Республік правительством Злучених Держав.

Радянське правительство, як твердить сен. Брукгарт, є підтепершню пору найстійнішим правительством в Європі. Положення населення в Радянських Республіках є, загалом беручи, вдовольняє. Поживи і одяги є подостатком. Зєзіннична комунікація осигнула вже 90% передвоєної.

Сен. Брукгарт хвалить систему удержавлення великих галузей індустрії і методу державної контролю. Економічна відбудова Рад. Республік поступає скоро і систематично вперед без співділення капіталістичної класи і очевидно без помочі міжнародного капіталу. "Світ думає — заявляє сен. Брукгарт, — що мала група російських революціонерів здобула владу і безоглядно панує над великою пасивною більшістю, але це зовсім неміється з правдою. Кожда мільдина в Радянських Республіках, хіба може за винмок монархістів, є нині справедливо трактована".

Справа довгів.

На питання, чи радянське правительство признає довги, які "затягнули попередні російські правительства в Злучених Державах, сен. Брукгарт дав слідуєче висношення: "Майже всі радянські провідники, з якими я мав нагоду розмовляти про цю справу, є такої гадки: З огляду на це, що Злуч. Держави безпосередно чи посередно фінансували ряд контрреволюцій, а спеціально за часів Корнілова і Керенського, спричиняючи пим Рад. Республікам велику шкоду, вони мають справедливе домагання до Злуч. Держав щодо відшкодовання.

"Радянські Республіки є готові визнати воєнні довги, за тягнені бувшими російськими правительствами в Злуч. Державах, під усливям, коли Злучені Держави визнають претенсії Рад. Республік до відшкодовання за шкоди, які вони потерпіли в наслідок контрреволюцій. Загальне переконання відносно царських довгів є таке, що морально Рад. Республіки не мають зовсім обовязку перебирати на себе довги, затягнені старого монархією".

Лєнін має величезну пошану і любов серед широких мас населення Радянських Республік. Сен. Брукгарт порівняє почитання Лєніна в Радянських Республіках з почитанням Абрагама Лінкольна в Злучених Державах.

Коли Брукгарт признає Лєніна політичним генієм, він характеризує Троцького як не звичайно спосібного адміністратора, бизнесмена і фінансиста, посідаючого рівночасно здібности Куна, Моргана і Вандерліпа.

УВІЛНЕННЯ ФРАНЦУСЬКОГО КОМУНІСТА МАРТІ.

РАМБОЛЕТ, Франція, 20. липня. — Президент Мілеран помилував нині Анрі Марті, бувшого французького офіцера маринарки, який сидів у в'язниці за те, що вчинив бунт серед французьких моряків на Чорнім морі, які були вислани воювати проти Радянських Республік.

Марті є комуністом і йому привернено горожанські права, однак позбавлено його ранги в армії.

ФРАНЦУЗИ ПРО СОВІТСКУ ВОЗДУШНУ ФЛОТУ.

ПАРИЖ, 17. липня. — Протягом трох років Радянські Республіки будуть мати найсильнішу воздушну флоту в світі. Вона буде числитися 10.000 воєнних літаків, з яких 3.000 будуть готові ще передкінем цього року.

У відозві, яку видав Союз Соц. Рад. Республік до всіх народів світа, говориться, що Радянські Республіки є прирешені до нових уоружень "в виду зросту всесвітньої реакції і агресивности імперіалістичних держав".

ПОЛЬЩА ГРОЗИТЬ ЕКОНОМІЧНОЮ КРИЗОЮ.

ВАРШАВА, 20. липня. — Економічна криза, яка розпочалася в Польщі майже з хвилею, коли прийшло до власти правительство Вітоса, грозить тепер йому поваленням.

Обезничення польської валюти, безробіття і велика дорожничка привели робітників реоанчати боротьбу о кущник щоденного хліба, щоби не впасти жертвою голоду. Проголошення страйку ткацьких робітників в Лодзі було гаслом до проголошення цілого ряду страйків в різних галузях індустрії.

З ріжних сторін Польщі надходять висті, що між страйкерами і поліцією прийшло до кривавої боротьби. Заряд Польської Партії Соціалістичної видав до робітників відозву, в якій закликає їх, щоби "здержалися від всяких насильних вчинків".

Страйки в Польщі.

ВАРШАВА, 19. липня. — Генеральний страйк ткацьких робітників в Лодзі триває далі, так як компанії відказуються признати жадану підвижку платні. Страйк залізничних робітників поширився на цілу Східну Галичину. Крім згаданих двох страйків є ще кілька страйків місцевих.

До генерального страйку всіх робітників не прийшло, бо в деяких галузях індустрії сповнено домагання робітників.

Сerratі виключений з Комуністичної Партії.

МЕДЮЛЯН, 20. липня. — Комуністична Партія рішила виключити з свого членства редактора Serratі, посла Буфоні і інших членів редакційного комітету за те, що вони не здержали публікації статей, яких політичний напрям противився політиці Комуністичної Партії.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

Не забувайте про пресовий фонд однією української робітничої газети в Канаді!

ШІСТЬ УБИТИХ ПІДЧАС ЗАВРУШЕННЯ В БРЕСЛЯВІ.

БРЕСЛЯВ, Німеччина, 22.го липня. — В наслідок піднесення кошту життя вибухло тут в п'ятницю заврушення, яке тривало до вчора. Підчас заврушення убито 6 осіб а 15 ранено.

Великі товпи народа зібралися в головних частях міста і зробили наїзд на склепи та торговелі і забрали з собою різного рода добро.

УКРАЇНЦІ З КУБІ ІДУТЬ ДО КАНАДИ.

НЮ ЙОРК, 19. липня. — Вчора прибув з Куби на Еліс Айленд транспорт українських імігрантів зі 168 осіб. Вони одержали дозвіл від канадського правительства на приїзд до Канади. З Ню Йорку корабель з Українцями відплив до Монтреалу.

З оповідання імігрантів, які походять майже виключно зі Східної Галичини, пбказується, що на Кубі є сотки Українців, які дали себе заманити корабельним агентам до вилзду на Кубу, звідки ім обіщовано легкий переїзд до Злучених Держав.

З БОРЬОБИ ПРОТИ БОЯРСЬКОЇ РУМУНІИ.

Румунія належить до держав, в яких безприкладно панує гнет на недержавні національності. На Буковині, де більшість населення становлять Українці, переміна урядувало багато жертв по одній і другій стороні. Румунські часописи зазначають, що це більшовики переправили озброєний відділ на тепершню румунську територію і цей відділ утік під напором румунських військ. Добре, що хоч є на кого показати пальцем.

РОЗІР! - ПІКНІК! - УВАГА!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН

устроюється

В НЕДІЛЮ, 29. ЛИПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИЧАВИЙ

ПІКНІК

Програма пікніку богата і всіх задовольте. Буфет з смачними перекусками і зимними напитками. — Розігривка вартісних річей. — Для танцюючих спеціальна підлога. Першорядна музика. — При виконуванні спортової програми гарні нагороди.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА ТЕ, ЩО ВІД ГОДИНИ 12.30 ДО ГОД. 4-ОЇ ПО ПОЛУДНІ ВСІХ ГОСТЕЙ БУДЕ ПЕРЕВОЗИТИ ВІД СТІТКАРИ НА МІСЦЕ ПІКНІКУ ВЕЛИКИЙ АВТОМОБІЛЬ ("БУС", МІСТИТЬ ВПІДНО 40 ОСІБ НА ОДИН РАЗ).

Тож приходіть всі і кличте своїх знайомих гарно забавитися на свіжій воздусі, а комітет з свого боку доложити всіх старань, щоби всіх гостей задовольте.

ЯК ІХАТИ: — Беріть "Морс Плейс" стрітку, котра іде Мейн стрітом і ідте до місця де вона вертає назад.

ВРАЗІ НЕПОГОДИ ЗАМІСТ ПІКНІКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАБАВА В УКР. РОБ. ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН.

ЗІ СТРАЙКУ ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ В АНГЛІ.

ЛОНДОН, 23.го липня. — Пять тисяч докових робітників, які зібралися на мітингу, щоби послухати провідника юці транспортних робітників Геррі Гослінга і секретара юці докових робітників Ернеста Бєвіна, вийшли як один з галі, щоби показати погорду і брак довіри до своїх офіційальних провідників, які є проти страйку докових робітників.

Робітники з Гул за страйком.

ГУЛ, Англія, 22. липня. — Докові робітники рішили нині одностайно на масовий мітингу продовжати страйк.

Брукгарт мав нараду з секретарем Гюзом.

ВАШІНГТОН, 20. липня. — Сен. Брукгарт з Айови відіхав вчора довшу конференцію з державним секретарем Гюзом. Предметом конференції була справа скликання надзвичайного конгресу для поладження ряду важких справ.

На конференції Брукгарт представив положення в Радянських Республіках і домагався їх визнання зі сторони американського правительства. Заки однак не буде зроблене, Брукгарт жадає негайного прирешення торговельних зносин з Радянськими Республіками.

Зривається бесарабський мушкетер до повстання, головню в місцевостях, що сусідуєть з Радянською Україною. Розуміється, місцевий селянський відрух здається, при чому ввало багато жертв по одній і другій стороні. Румунські часописи зазначають, що це більшовики переправили озброєний відділ на тепершню румунську територію і цей відділ утік під напором румунських військ. Добре, що хоч є на кого показати пальцем.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, крім тих, що доповідають про важливі події, що мають значення для українського народу.

СТРАЙК В НОВІЙ СКОШІ І РОБІТНИЦТВО КАНАДИ.

Як з одної сторони проти страйкуючих сталевих робітників і майнерів в Новій Скошії виступили спільним фронтом "Бритиш Емплаер Стіл Корпорейшен", провінційальне і домінійальне правління та президент майнерської юнії Луїс, так знову з другої сторони за новоскошійськими страйкерами стали солідарно всі організовані робітники Канади.

Від 1919 року канадське робітництво одні рази не заговорило так голосно, як тепер. Правда, всі акції робітників обмежаються лише до протестаційних мітингів і вислання до правління резолюцій з домагаючим відтягнення війська зі страйкового терену, однак і цей рух своїх товаришів наглядно, що рядове робітництво стоїть по стороні своїх товаришів недовлі в Новій Скошії, в той час як голова "Ю. М. В. оф А." став являв по стороні капіталістів.

З робітничих організацій, що вислали до провінційального і домінійального правління телеграфічні протести проти вислання війська до Нової Скошії та зажадали його відтягнення, були між іншими такі:

Ремісничо-Робітнича Рада (Trades and Labor Council) в Ріджайні, Ремісничо-Робітнича Рада в Саскатуні, Ремісничо-Робітнича Рада в Вінніпегу, Ремісничо-Робітнича Рада в Едмонтоні, Ремісничо-Робітнича Рада в Ванкувері, 46-й дистрикт Інтернаціональної Асоціації Машиністів в Торонто (свої входиють локальні ладжі чч. 371, 1252, 235 і 1301), Спільна Рада "Амалгамайтед Клотінг Воркерс" в Торонто, Ремісничо-Робітнича Рада в Оттаві, Ремісничо-Робітнича Рада в Мус Джо, Ремісничо-Робітнича Рада в Монреалі, 82 дистрикт машиністів (I.A.M.) в Монреалі, 111 локаль машиністів в Монреалі, 631 локаль машиністів в Монреалі, "Пломбер енд Стімфіттерс Юніон" в Монреалі, всі локалі юнії "Амалгамайтед Клотінг Воркерс" в Монреалі, всі локалі юнії "Лейдс Гармент Воркерс" в Монреалі, "Фюрієрс Юніон" в Монреалі, "Кеп Мейкерс Юніон" в Монреалі, "Поркюпайн Майнерс Юніон" в Тіміне, Онт., Фармерська Юнія Саскачевану, десятки локалів "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" в Альберті і Бритиш Колумбії та многи інші.

Крім цих локальних і дистриктових юнійних організацій, відтягнення війська зі страйкового терену в Новій Скошії зажадав також Ремісничо-Робітничий Конгрес Канади, який є всераєвою організацією.

Поркюпайнська Майнерська Юнія в Тіміне, Онт., в ухваленій одоголосно резолюції зажадала ще, щоби домінійальний міністер праці Мордок, який заявив, що його департамент є безсилний інтервенувати проти уживання війська в страйку — зрезигнував сейчас зі свого уряду.

Та покищо солідарність канадського робітництва зі страйкерами в Новій Скошії обмежається лише до паперових протестів і домагає до правління. Ділом, акцією — своєї солідарності робітники Канади еше не показали.

Коли між майнерами на заході Канади прийшла справа до сімнадцятого страйку, то на приказ робітничого зрадника Луїса, ексекютива 18 дистрикту "Ю. М. В. оф А." страйк заєхала, а виштовпав на страйк майнерам в Дромгелер приказала вернутися до роботи. Таксамо не відбулась робітнича конференція, заініційована президентом 48 дистрикту Шерманом, яка мала вирішити, в який спосіб мають помочти страйкерам в Новій Скошії робітники західної Канади.

Однак крім симпатичного страйку є ще інший спосіб, яким можуть помочти страйкерам в Новій Скошії робітники цілої Канади. Це — фінансова поміч страйкуючим. Секретар 26 дистрикту "Ю. М. В. оф А." МекЛаклен вже розіслав до всіх робітничих організацій в Канаді аєл оф фінансову поміч для страйкерів. Тепер є нагода для аєл оф робітничих показати ділом свою солідарність зі страйкуючими.

Як довго потрєває страйк в Новій Скошії, покаже лише будучність. Коли буде кінець страйку, ніхто не знає — а страйкерам ієти треба вже тепер. 26 дистрикт сам юнійний фонд не має, бо він відіслав іх до головного офісу в Індіанполіс — до Луїса. А Луїс, як відомо, не то що нічим не помагає і не помагає страйкерам, ає ще й уживає всіх сил, щоби їм пошкодити. Отже страйкері в Новій Скошії можуть надіяється на поміч лише від самих робітників Канади. Дістануть вони її — то ї зможуть довше втриматися на страйку і тимсамим боротися за справу, яка обходить кожного робітника в Канаді. Коли-ж не дістануть вони поміч, то мусять підчинитися капіталістам і правлінству, бо голод не жартує і аєзаставить до всего.

Щоби до цього не допустити, щоби раз звести успішно боротьбу за те, щоби правління не вислало на приказ капіталіста війська проти страйкерів — всі робітники повинні поспішити з поміччю страйкерам в Новій Скошії. Це можна і треба якнайшорше зробити через кожду локальну робітничу організацію.

Коли вже ця стаття була написана, капіталістична преса принесла відомість з Сидней, Н. С., що майнері подудневого Кейп Бретону, на масовім мітингу в Глейс Бей минувшої суботи, рішили вернутися до роботи. За іх приміром мають іти також майнері північного Кейп Бретону і таким робом майнерський страйк в Новій Скошії мав би бути закінчений. Натомість страйкуючі сталеві робітники не рішили вертатися до роботи.

Те саме донесення подає також, що Дж. Б. МекЛаклен, секретар 26 дистрикту "Ю. М. В. оф А.", рішив передати дистриктовий офіс Сидбі Берретови, якого назначив Луїс тимчасовим президентом дистрикту. Зробив це МекЛаклен добровільно ради того, щоби не роздововати майнерської юнії. Накоди-б ексекютива 26 дистрикту з Лівінгстоном на чолі не уступила добровільно, то Луїс усунув би її судовою дорогою при поміччю поліції. Донесення з Сидней вже подає, що проти МекЛаклена, Лівінгстона і всіх прочих членів ексекютиви видано "інджонкшен", яким забороняється їм виступати як членам ексекютиви в якій би то не було формі. Отже ради одностайності майнерської юнії ексекютива 26 дистрикту рішила уступити.

Сидбі Беррета назначив Луїс дистриктовим президентом лише тимчасово. За який час в 26 дистрикті мусять відбутися

вибори і тоді майнері без сумніву виберуть до ексекютиви знава МекЛаклена, Лівінгстона і прочих товаришів. В такий спосіб захавается цілість дистрикту і дистрикт опиниться знова під контролею радикалів.

А покищо поворот майнерів до праці відіється болочою на сталевих робітниках, які самі будуть полишені зводити нерівну боротьбу зі сталевую корпорацию і правлінством. І що до цього сумного стану прийшло — в тім заслуга лише і лише капіталістичного паганяча Луїса, президента майнерської юнії.

Незнаменна Подія.

Вирішенням національного питання в Радянських Республіках, з окрема на Україні була вибита остання карта з рук ворогів революції, що позасідали за кордонами і займають вишукванним всім поганим випадкам на території соціалістичної України. Ось сидить денедуб в Тарнові, Празі, Відні чи Берліні який-небудь банкротований міністер У.Н.Р. і тільки чи ї робить, що нищиторить за смітням, яке підносить радянська преса в цілі його викоринення. Для такого панка на Рад. Україні нема нічого цінного, все "руїна, ярмо, неволя, розстріли, чека, обман, ліквідуція, запродаство" і т. д. в безконечність.

Такою роботою найширше займається так звана Винниченківська - Шаповалівська "Нова Україна". Для нікого не є таємницею, що ця "Нова Україна" видається за гроші чеського міністерства, або шведське, за криваві податки чеських селян і робітників. Юдину роботу сповняють українські соціял-патріоти і запродавші західно-європейський буржуазії та судачки по собі, називають продавником кожного того, хто є ворогом буржуазно-демократичної ідеї.

Після довголітньої війни, в радянських республіках ідеї ітензивна праця будовання нової робітничо-селянської держави, та перечислування державних управлінь. Це не можда було робити тоді, як з усіх боків наступали вороги. Але в той час, як кипіла боротьба на життя і смерть, чимало безвартних — поганих людей зуміли захватити теплі місця і своєю кириною роботою принесли величезні шкоди-так ідеї, як і самі держави. Радянська преса в першій мірі вважала за викоринення цього зла. Вона не соромилася, виказує — отверто всі помилки та несовістні і деталю винки деяких одиниць, розуміється з метою усунення іх.

Винниченко з своєю теплою компанією, мусять чимнебудь віддячуватися своїм хлібодавцям — буржуям і вибире власне все сміття з радянської преси, перекручує до непізнання та подає в формі фактів. Мало того! З "інформацией" "Новой Украины" неознайомлений з правдою читач може справді думати, що на Україні нема нічого користного. Бо і школи і преса і народ в "московській неволі". Все і скрізь московське, з України не стало й знаку. Широка національна волястичність "медові принади, лицеміство, нахабність, підкуство, й шарлатанство".

І не один спитає: "Як-же це так? Та неже та Україна зложена з самих злочинців? Та неже всі декрети українського радянського уряду це видумка преси? А як ні, то чогож хоче Винниченко? І відповідь коротка. Хочє брехні, без якої не одержать чеських мільонів. Хочє нового голоду, нової війни, бо тимсамим приписується упадок ненавняної диктатури працюючих. І не хоче, не може знести всіх тих здобутків революції, які розвиваються і дають змогу трудовим масам жити вільним, своїм життям без пригночювання з гори.

Ось появилсь в Харкові великий — поважний літературно-науковий місячник "Червоний Шлях". Розуміється, український. Бере в ному участь 134 найкращих українських письменників, поетів і вчених, з чого 35 є професорами університету. Друкуються в жур-

сі без Винниченка, Шаповала, Петлюри, Скоропадського, щє й з кожним роком розвиваються.

Що "Червоний Шлях" є знаменною подією, це факт, що Україна ще не мала ніколи такого поважного журналу. Але що нове божевілля-скаженє скавудіня Винниченка є тільки ознакою його "лебединий піснї", це теж факт, і це зовсім незнамена подія. Ми від кількох літ маємо змогу прислухуватися цим скавудіням на все і вся. Був час, що Винниченко звав себе "комуністом" і скавудів на сьогоднішнього брата по кишені Шаповала, а співав похвальні гимни Раковському. Сьогодні повернувся і співає інакше.

ПОІЗДКА ФОША В ОСВІТЛЕННЮ РАД. ПРЕСИ.

Генерала Фоша принали в Польщі з великими почестями. На зєврх, французський головкомандуючий називав свою поїздку святаюванням пам'яті князя Юзефа Понятовського, що поляг в війні наполеонівській Франції. Але ми надіємося, що всією цією святаюванням робітників і селян з картиною польсько-французького минулого, минулого, яке в історичних документах виглядає дещо інакше, як його представляє романтика, призначена для розпродажі по п'ять центів на вулиці. Роза Польщі в наполеонівських війнах, була родою скавучкича межі великими державами, і генерал Фош зовсім не поглиблявся в цьому історичному періоді.

Поїздка Фоша повинна була бути демонстрацією для світа, що ось, мовляв, нема ніяких хмар у відносинах між французьким сувереном і польським васалом.

Деяка французька преса поспішила пояснити поїздку Фоша, як пригтовування Польщі разом з Францією до виступу, якщо руська авантюра не закінчиться в найближчій будучині корисним компромісом для Франції. Деякі говорять теж, що поїздка Фоша, як і успішная подорож генерала ЛеРонда в Горішній Шлеск, призначена для підготування воєнних демонстрацій проти Німеччини. Однак безсумнівно подорож французького маршала Фоша зв'язана з руським питанням, хоч може бути, в другому розумінню, як про це говорять в політичних культурних Парижа. Не дивлячись на всі закляння в вірності Франції, не дивлячись на антинімецький тон польської преси, Німеччина за цілий час руського конфлікту вивозить до Польщі значну масу вугля. Але Польща, таємною політикою, примушена економічному, внутрішньому катастрофам, живе в близьких до добрах відносинах з Німеччиною. Газета "Берлінер Тагблят" з 1. мая п. р. помістила довшу статтю, в якій отверто розкладає польсько-німецькі відносини і каже, що в "Польщі економіка побудила політику".

І без сумніву, завданням Фоша та генерала ЛеРонда, було усунути ці неформальності, та пригатовати невирій Польщі й обовязки зглядом Франції. Але помилкою було би на цьому виступувати цілю подорожі. Фош і Рівночасно з цєю подорожею, Франція поробила відповідні кроки в Празі, Югославії і Румунії, які скеровані до того, щоби Польщу прийняти до т. зв. малої антанті. Видко Франція вважає, що воєнний договір, який істнує межі Польшею і нею, не зовсім гарантує сили Польщі по відношенню до Сходу. Польща має воєнну конвенцію з Румунією. Здачі французької дипломатії полягають в тому, щоби добитися воєнного зближення межі Польшею і Чехословакією з одного боку, і межі Польшею та балтійськими державами з другого боку. Тимсамим "вшановання" пам'яті князя Понятовського засягто й Ригу і Ревель, які, як би не студіювати іх історію, не мають нічого спільного з романтичним польським князем, що згинув в ріці Ельстері.

Згадуємо все це тільки тому, щоби докзати безсоромну підлість української дрібнобуржуазії. Хоч від людей, які підчас страшного голоду на Україні писали в тій же "Новій Україні": "кращим засобом боротьби з голодом на Україні є організація збройного наступу на радянську владу" — не можна вимагати ніякої чести. Продажники замишлять тільки продавників.

І українське робітництво, так тут за океаном, як і на Радянській Україні з огидою відвертається від цих дегенераторів й торговців трудящих мас.

Гр. Делік.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Катеринослав, 17. VI. 1923. Шановна Редакціє! Я одержав від Вас журнал "Голос Праці" за весь 1922 рік і за січень і лютий 1923 року. "Голос Робітничий" одержав я за січень, лютий, марець і цвітень цього року. Одержав також "Укр. Роб. Вісті" за перші дні мая і 32 книжочки Вужного видання. За все це дуже щиро дякую. Декотрі із Ваших книжочок будуть тут передруковуватись. З Ваших газет і журналів я довідуюсь дуже багато цікавих річей про нашу Галичину, вони служать мені чудовим матеріалом для статтів в туземній газеті.

Після XII зїзду Р.К.П. на Україні появило свїжким воздухом в національній відношенню. Починається серйозна українизация в школах, установах і в видавництвах. Звісно, що скритим чорносотенцям, яким тут це є маса, це дуже не подобається, але партія веде з ними безпощадну боротьбу. Справа українизації партією постановлена рубом — як то кажуть і буде проведена безоговорочно. Урожай гарний. Настрий мас чудовий.

З товаришеским привітом, Іван Ткачук.

Націоналістична газета "Український Голос" з Перемишля друкує уривок листа з Радянської України, писаного, як каже редакція газети, "визначним громадянином". Читатимемо там таке:

"Ви питаєте, що я пороблю. Годубе мій — сидіти не доводиться. Тут кожен повинен працювати, бо без цього не проживе. Отож і я працюю умово. Живється до якогось часу не погано — словом не гірше як інші. Життя поволі набирає гарних рис. І наш Київ поступово відживає. Тепер весна — садять дерева, чистять вулиці, іде ремонт будинків, тощо. Купувати є що, аби було за що. Тут можна великі гроші нажити і великі прожити. Взагалі я живу оптимістично. От тільки що вишлов вакал наркома (народного комісара) внутрішніх справ про обовязковість уживання рідного письма при урядованню. Словом — життя їде своїм чередом. Я тепер витрачаю багато уваги на постройку свого будинку у себе на селі. Богато вільного часу не маю, бо служу. Отримую 1500 карбованців місячно і з ці гроші живу добре (теперішній карбованець дівняється колишньому мільону).

"КОСМОС"

УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

- Досі вишли з друку слідуєчі книжки Видавничого Товариства "Космос":
КАРЛ МАРКС. ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стеклов.) 112 сторін 25
ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Ост. Ніткі. Ілюстрації Ів. Бабія. 160 сторін 25
ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Сивявський.) 150 сторін 35
МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛСТАРІЯТУ. (Горев.) 112 сторін 25
ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) 20

Замовлення на ці книжки разом з грішми посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. — Winnipeg, Man.

В ЧЕРВОЇЙ САКСОНІЇ.

Німечкський кореспондент харківських "Вістей" подає до нас цікаві відомості про одну з провінцій Німеччини — Саксонію. Тому, що в нас мало відомо про що зараз відбувається в країні, друкуємо цікаві уривки з тої кореспонденції:

— Нема сумніву, що на рівні з турецьким конфліктом, "саксонське питання" являється зараз питанням першорядного політичного значіння. З Берліна студіювати це питання досить трудно, і тому я й поїхав в столицю Саксонії — Дрезден. Тов. П. Бехтер, голова саксонської організації і комуністичної фракції саксонського ландтагу (сеюму), разом з мною і кореспондентом паризької робітничої газети "Іваніте" поїхав з Берліна в Дрезден і дякуючи йому, ми мали змогу побути кілька днів в Саксонії, та пізнати її положення.

Саксонія ще до імперіалістичної війни вважалася "червоною кріпостою Німеччини". Не дивлячись на це, що до революції в Саксонії було чотири класні виборці (робітник мав 1 голос, власник 3 голоси, видій урядовць 3 і капіталіст 4), перший соц. дем. член парламенту був вибраний в Саксонії. В Саксонії працювали теж Вільгельм Лібікхехт, Бель, Лясаль, а безпосередно перед війною — Роза Люксембург і ін. Сильно розвинений в Саксонії металургійний, деревинний і ткацький промисл. В останніх часах дуже розвивається кустаринство.

В цей час в Саксонії виходить 40 соціал-демократичних газет і 13 комуністичних. Соціал-демократична партія має приблизно 130 тисяч членів, комуністична 80 тисяч. Під час останніх виборів в саксонській ландтаг (сеюм) с. д. одержали приблизно 1 1/2 мільона голосів, комуністи — 475 тисяч. В саксонській ландтазі комуністи мають — 15 посад, с. д. — 40, всі буржуазні партії разом 46.

Одначе комуністична партія в Саксонії, не дивлячись на порівняно невелике число членів, грає в парламенті, і позам. керуючу роль. Це пояснюється тим, що соціал-демократи-робітники Саксонії багаторазово більше ліві як с. д. в інших німецьких провінціях. Тільки завдяки цьому в Саксонії зараз має владу ліве с. д. правління, яке й опирається в ландтазі на комуністів і с. д. а поза ландтагом — на всіх саксонських робітників.

Якщо Баварія являється твердим реакцій, то Саксонія, вже зараз стає твердим пролетаріатом. В Саксонії реакціонери не сміють скликати зібрань, бо їх зараз же розганяють робітники. В Саксонії нема пролетарських політичних вільних (не-амістованих). За це в тюрьмах сидять реакціонери і фашисти. Останні, роздажаючи по Німеччині, мусять обминати Саксонію. Якраз вчора в Ляйпцигу арештовано кількох фашистських кур'єрів, що їхали з Берліна в Монахю.

Праці послі саксонського ландтагу дуже часто приходять на засідання а. перевізаними головами. Я бачив вчора в ландтазі члена німецької національної партії Каулера, який був на етапках необережний, що вступав на відкритий вічу. Мабуть від тих виступів йому на довго доведеться відмовитися, бо робітники, що організували віче, не пощадять ні національного посла ландтагу.

Робітничі дружини самооборони в Саксонії зараз тільки організовані. В місті Дрездені є приблизно 10 тисяч робітників, що належать до дружин. В Ляйпцигу теж саме. В містах Пльуен, Цвінау, Ціттау — по 6 тисяч, в Хемніці — 11 тисяч. Всіх в Саксонії є вже понад 50 тисяч робітників, які організовані в самооборону, яка, як відомо формується разом з с. д. і комуністичною партіями. В найбли-

жому часі ждуть на оголошення закону, по якому при кожній поліційній станції буде приділена сотня озброєних робітників. Ці робітники не будуть постійно на державній службі, тільки викликатимуть на випадок необхідності.

Контрольні комітети тільки зараз починають працювати. Вони повстають скрізь, де тільки населення перевищує число 10 тисяч. В місті Хемніці контрольні комітети з робітників вже працюють; без їх дозволу не можуть відбуватися буржуазні зібрання, вони й контролюють ціни на харчі. Поліція мусять слухати цих комітетів.

Саксонська "робітничка камера" ще не вибрана. Не виключено можливість, що більшість в ній будуть творити комуністи. Вона складатиметься з 100 послі-робітників, вибраних по фабриках. Задачею цієї камери є розглядати всі дієві в Саксонії закони, як старі, так і проекти нових.

Розуміється, що буржуазія в Саксонії (і не тільки в Саксонії) веде скажену кампанію проти саксонського уряду. Якраз в день могого прибуття в Дрезден, буржуазна преса різко нападла на президента міністрів Цайгнера за це, що він, по пропозиції ландтагу; обіцяв перевести в одні з саксонських тюрем Макса Гельца. Ця пропозиція виїшла в ландтазі від комуністів і підтримана с. д.

Належить зазначити, що с. д. фракція ландтагу наполегливо складається з правих с. д. Вони тільки з "секретом ау-бі" повинні владі членів саксонської організації с. д. партії і піддержують уряд, який поставив за основу своєї діяльності програму, якої головні пункти (робітничі дружини самооборони, контрольні комітети, робітничка камера) були прийняті по домаганням комуністів. Розуміється, праві с. д. лідери в Саксонії старяться саботажувати переведення в життя цієї програми. Однак, поки що їм це не вдається. Чистка державного апарату в Саксонії, одна з головних задач саксонського уряду, вже почалась. Монархістичні і реакційні урядовці поволі відсуваються, а в поліції та юридичному апараті державними службовцями є вже робітники с. д. і комуністи.

Що ж торкається комуністичної партії в Саксонії, то вона, піддержуючи с. д. уряд, не відмовляється від своєї програми і виступає з повної самостійно, так в ландтазі, як і поза ним. Вона не відмовляється теж від критики с. д. уряду, знаючи, що це ще не робітничий уряд, тільки величезний крок по дорозі до нього. Рівночасно комуністична партія веде сильну агітацію не тільки в Саксонії, але в цілій Німеччині за створення дієвого робітничого уряду. Партія піддержується не тільки комуністичними, але й с. д. робітниками. В самій Саксонії — це треба признати і зазначити — чергові домагання ком. партії, завдяки натискові з боку робітників має, певною одобреною і виконується урядом. Президент міністрів Цайгнер і міністер юстиції Лібанм рахуються з домаганнями комуністів і намагаються все з ними в тісному контакті. Деякі міністри, як напр. міністер фінансів, намагаються саботувати переведення в життя цієї програми уряду. Цайгнерові доводиться вести проти них завзяту боротьбу.

Саксонія стала сьогодні майже робітничою державою, і ці робітничі цілі Німеччини звернені на неї. Розуміється, що це ще не є диктатура пролетаріату, хоч до неї близько. Однак незвичайний досвід засудує великої уваги. Робітничтво цілого світа насторожено слідить за розвитком нової Саксонії.

ОСНОВАННЯ ФЕДЕРАТИВНОЇ ФАРМЕРСЬКО-РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

Зїзд представників різних партій і робітничих політичних організацій Злучених Держав, що відбувався в Шікаго від 3. до 6. липня, закінчився основанням Федеративної Фармерсько-Робітничої Партії; це й було цілею того зїзду. До нової партії не вступила частина старої Фармерсько-Робітничої Партії і в той спосіб прийшло в тій партії до розколу.

Утворення нової Федеративної Фармерсько-Робітничої Партії треба завдячити всім прогресивним елементам зїзду, включаючи делегатів Робітничої Партії Америки, а розкол в рядах старої Фармерсько-Робітничої Партії треба завдячити елементам консервативним, впливови Гомперса та соціал-патріотів з табору Гайквіта, Бергера і Ко.

Історія пробудження американського робітничтва до політичного життя недавня. Доперва в січні 1922 р. організовано в Шікаго Фармерсько-Робітничу Партію; участь в організованню партії взяли між іншими Шікагоська Федерация праці і фармерські організації з північно-західних штетів.

В грудні 1922 р. заходом тої партії і всіх інших елементів в профсоюзях, що склалися до політичної акції, скликано зїзд до Клівленду. В ньому брала участь також Соціалістична Партія. Зїзд той проіслав тим, що не прийняв за повноважених делегатів представників Робітничої Партії. Зїзд не зробив нічого в напрямі утворення нової Партії, до якої входили-ли-б всі робітничі організації, не зроблено нічого тому, що "маси ще не готові до такої партії". В дійсності не зроблено нічого завдяки саботажу політичних Гомперса і лідерів Соціалістичної Партії.

Фармерсько-Робітничу Партію після того відірвали від тої групи, що саботажувала справу Партії Праці на конференції в Клівленді, і постановили сама скликати ще одну конференцію для здійснення планів відносно Партії Праці.

Таку конференцію скликала вона на день 3. липня і вона закінчилась утворенням Федеративної Фармерсько-Робітничої Партії.

На конференції були запрошені всі робітничі організації і партії, що бажають основання Партії Праці. Проти конференції виступили і участі в ній не взяли кілька Гомперса і Соціалістична Партія.

Робітничу Партію Америки прийняла запрошення на конференцію і вислала на не своїх делегатів.

Вже з самого початку показалося, що на конференції в Шікаго є два стороништва, прогресивне і консервативне, але рівночасно показалося, що прогресивне стороништво є в великій більшості. Завдяки прогресивному кризі признано всіх делегатів повноважними і конференція уконстатуувалась як зїзд для основання Партії Праці.

Після того вибрано організаційну комісію з представників всіх груп заступлених на зїзді.

Організаційна комісія прийняла справоздання і запропонувала негайно організування Федеративної Фармерсько-Робітничої Партії, негайний вибір Виконавчого Комітету і вироблення платформ партії.

Тут виступило консервативне крило ще яркше. Воно заявлялося проти тих всіх пропозицій і пропонувало відложити основання Федеративної Партії.

Фінантратик з Шікагоської Федерації Праці, виступаючи проти пропозиції організаційної комісії, рівночасно накинувся на Робітничу Партію. Було видно з його промови, як і з промов його прихильників та з захоплення — цілого консервативного крила, що йому розходиться в те, аби виключити Робітничу Партію з Федеративної Партії Праці. Але заміри реакціонерів не вдали-

ся; більшість делегатів опроркинула становище консервативного елемента; цей елемент остався в меншості.

Федеративну Фармерсько-Робітничу Партію організував членом тої партії остала також Робітничу Партія.

Програма нової партії включає такі негайні домагання, як удержання (націоналізація) всіх средств публичного ужитку, ведення індустриї на підставі контролі і робітниками і фармерами, переведення закону про-максимальний 8-годинний день праці і т. п.

Федеративна Фармерсько-Робітничу Партія назначить спільних кандидатів на президентські, конгресменів і ріжні уряди та буде вести спільну акцію з робітниками і фармерами в шоденній боротьбі проти капіталістичного визиску.

Партія Праці, об'єднуюча всі напрями працюючих Злучених Держав, стала дійсною. Від шікагоського зїзду починається нова сторінка у робітничому русі Америки, новий період незалежності політичної акції фармерства і робітничтва проти політичних партій буржуазії.

Робітничу Партію Америки теж глибоко увійшла в маси, вона звязалась з широкими робітничими рядами і таким робом дістала ще кращу нагоду вести робітничі маси на шлях революційної боротьби.

Лідери старої Фармерсько-Робітничої Партії остали на боці нової Федеративної Партії. Але членство тої партії в штетах Вашингтон, Огайо, Мінеота, Кентоки, Висканзин, Монтана, Айдаго, Каліфорнія, приєдналось до нової партії і має п'ять своїх представників в її Екзекутивному Комітеті.

Консервативні лідери відділились і дим перешкодили зїздові як цілості утворити єдину Федеративну Фармерсько-Робітничу Партію. Але рядовики за новою партією — і тим вона сильна.

Одн важний крок в напрямі об'єднання багатоміліонної робітничо-фармерської маси в Злучених Державах під стягом Партії Праці зроблено.

Будуцність мусять цю масу об'єднати в цілості. Це буде й зроблено понад голови реакційних Гомперсів, Фінантратиків і інших — так само, як понад їх голови покляно до життя теперішню Федеративну Фармерсько-Робітничу Партію. (За "УЩВ")

СУПЕРЕЧНОСТІ ФАШИСТСЬКОГО РУХУ.

Як признаються самі фашисти, червоні профспілкові організації в Італії вони зруйнували виключно шляхом насильства. Природно, що італійське робітничтво підкоряється зараз частково фашистам не тому, що воно переконане, будім то фашизм визволив його від тиранії, а виключно тому, що боїться нового насильства, нових звичань.

Італійський пролетаріат не примирюється з ідеологією фашистів про встановлення гармонійного класу і підкорення своїх інтересів "інтересам нації". Профспілковим організаціям чиновникам доводиться по днях хануватися з масами, що вони їх затягли в фашистські корпорації, і частково трапляються випадки, коли внутрі фашистського професійного руху конфлікти на економічному ґрунті набирають дуже заостреного характеру і класова боротьба спалахує у всій своїй силі.

Наводимо кілька фактів, що свідчать про те, як зустрічаються маси проповіді співробітничтва з буржуазією.

В Неаполі фашисти зруйнували шляхом насильства червону професійну організацію робітників, що працюють в багатовидних підприємствах, і заклали фашистську спілку. Фабриканти Неаполі використали такий стан річей і змінили без того низку заробітну платню своїх робітників. Нове зменшення платні досягло 20 відс. і мотивувалось кризою, що її будім то переживала індустрія. На ділі такої кризи не було.

У відповідь на це "фашистські" робітничі маси покинули працю і влаштували демонстрацію в місті, підчас якої співаки революційні пісні і вигукували: "Хай живе соціалізм". Тоді фабриканти оголошили локаут. Місцева влада підтримала фабрикантів. Фашисти почали загрозувати робітничим і в ім'я класового миру примусили їх підкоритися волі фабрикантів.

В Монфалькові самі фашисти під натиском робітничих мас примусили буди оголошити страйк на верфях, що належали корабельбудівельній фірмі "Козуліні". Ця фірма між іншим фінансує фашистські бойові загони. "Енергичних заходів місцеві фашисти не зважалися вжити проти цієї фірми. На такі заходи вони зважуються тільки тоді, коли треба прибрати до рук робітників, а не підприємців. Конфлікт на підприємстві фірми "Козуліні" було передано на розгляд в центральні фашистські органи, які й розв'язали його постановою, що "підприємці і робітники повинні завше жити в згоді".

В Турині після розгрому фашистами місцевого робітничтв, зруйнована газета "Ордіне Нуово" і звільнення багатьох сотень робітників революціонерів, робітники заводу "Фіат", не дивлячись на фашистський терор, що панував в місті, віддали більшість своїх голосів на виборах в заводську комісію списку Італійської Федерації Металістів, а не фашистському. Таку ж перемогу Італійська Федерація Металістів одержала на виборах в підприємстві "Спа" і "Ланца".

Як не обурюється і не злюся, а радію. Бо хіба-ж знущення могилок Борців соціальної Революції не є ознакою безсилості і страху панської влади? Панів і їх слуг мусять навіть могилок Революціонерів і вони затракують всі сліди за нею. Як смішно! Бо хто може затерти Вічність?

12. цвітня в Самп'єр де Рені безробітні, що рахувались членами фашистського синдикату, захопили верф "Медичі" і дали відсіч поліції, що хотіла їх відсіля вибити.

В Триєсті триєстинський "Ллойд" звільнив 50 робітників, гадаючи взяти на їх місце за меншу платню. В знак протесту робітники застрайкували. Місцеві фашистські загони навіть підбурювали робітників. Річ зовсім несподівана, але ця підтримка швидко була зліквідована. Керівники фашистських спілок негайно виявились до підприємців, просили прощачити ім за цей інцидент і заявили, що фашистські загони не мали уповноважень на цю акцію.

В Моліведі продовжуються зв'язки насильства фашистів над місцевими робітниками, які винні лише в тому, що утворили сітку кооператорів. Однак, не вважаючи на всі утистки й насильства, робітники тут фашистам не піддаються.

Між іншими, чинять опір фашистському "співробітничтву" не лише робітники, але навіть і деякі фашистські організатори. Принаймі в провінціях Болонія, Ферарі і Комо місцеві фашистські організатори різко виступили проти гасла співробітничтва з буржуазією. В багатьох місцевостях вони дійшли навіть до того, що загрозували підприємцям княми. Сам генеральний секретар фашистської конфедерації Россоні примушений був прилюдно визнати, що класова боротьба вноді (!) буває неминуною.

Дуже серйозний конфлікт мав місце між конфедерацією фашистських корпорацій і фашистським урядом. Міністер фінансів де-Стефані видав декрет про оподаткування аграрних прибутків і підвищення ще деяких податків. Аграрії

запротестували проти цього декрету. А секретар фашистської корпорації "солідаризування з аграріями".

Позиція, що її заняв секретар корпорації, набирає ще більш серйозного характеру тому, що вона торкається не кількості податків, а протесту проти самого способу, в який ці податки вводяться. Секретар заявив, що його організація не може визнати ніякого значіння за заходами, які відносяться до членів корпорації і про які конфедерація корпорацій не запитували і на які вона не дала попередньої згоди.

Таким чином справа йде про чисто політичний конфлікт, що торкається всієї структури й функцій держави.

З наведених фактів видно всі внутрішні суперечності фашизму, що розпадає фашистський рух і доведуть його до неминучого банкруцтва.

М. Р. Д.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 24. липня 1920 р. здобуття Пінська і Бродів.
- 25. липня 1862 р. покарано смертю "декабристів" Пестеля, Рилєєва, Каховського, Муравйова-Апостола, Бєстужева-Рюміна — за першу в Росії узброєну спробу скинути самодержавство.
- 26. липня 1896 р. міжнародний соціалістичний конгрес в Лондоні, на якому в перше взяли участь російські робітники.
- 26. липня 1918 р. Чехословаки боротьба вноді (!) буває неминуною.
- 26. липня 1918 р. радянські війська заняли Челябінськ.
- 26. липня 1920 р. здобуття Тернополя.
- 26. липня 1920 р. в Польщі оголошено військовий стан в зв'язку з зміщенням руху робітників та війська.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фармера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібною друку в самих питаннях і відповідях. Неодін робітник, що читав вие матеріяли про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спробу вирізнати незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.,
 WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продается дуже цінна книжка для кожного робітника і робітничі п. н.

КАРЛ МАРКС ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ.

Написав Ю. Стеклов.

Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касленка. Надрукована в малім лігнінім форматі, на книжковій папері і обимає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реаліції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухові в поодиноких краях. — 7. Дешо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sta. — — Winnipeg, Man.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

М. Ірчан.

ПРОЛТАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

(Стаття написана на основі теорій А. Богданова.)

(1.) Питанням пролетарського мистецтва цікавляться зараз всі розумні визначні люди цього світа, як новою дозріваючою проблемою. Кажу розумні, бо всіх тих, що на пролетарське мистецтво дивляться через вузкі окуляри свого патріотизму чи зарозумілої одиобічності — годі залицувати до них. Звичайно, нам байдуже, чи наші дрібні вораги зустрічатимуть це питання з іронічною посмішкою, чи обурено горагитимуть грамофонним голосом відживаючої старини. Пролетаріат на стільки міцний і самопевний в своїй перемозі, що йому нічого боїться розпучливих та злих вигуків своїх противників. І ми піднімаємо це питання не для вузкозорих людців, а для тих, що вірять в нове Майбутнє, яке мусить прийти, яке зближається з кожним днем. Це — перемога трудових мас, які природним законом йдуть на зміну віджившій буржуазній епохи. І немає двох думок, що Майбутнє належить працюючим масам, які тільки одні в силі перемінити суспільний устрій, обновили життя і зробити людство справедливим, рівним і вільним. Світовий монопол буржуазії довів всі ділянки людського життя до краю безодні і загибля їх неминучі. Назріло питання — чим замінити все це? Відповідь — ясна і коротка: керму життя земної кулі мусить взяти здорові, молоді елементи, а ними є тільки працюючі маси, що століттями поневірювані творили в собі силу, енергію, віру і непогамоване бажання знищити несправедливість сучасного віку. Вертми та дивми якої-будь боротьби пролетаріату, це вирішення стало сьогодні навіть в очах буржуазії неминучою konieczністю. Вправді буржуазія все ще боронить свої останні позиції, але — це тільки штучні бактерії, які на короткий час продовжують життя безнадійного суцїтника. В цьому найкраще переконані самі "лікарі", які свої експерименти беруть в тайні перед хором і потішають, що він довго житиме...

Пролетаріат від свого народження, аж до сьогоднішніх днів знаходиться в беззастанній боротьбі за політичну і економічну владу, і за цю боротьбою забуває про свою духову ділянку життя. Може й не забуває, а не має на це часу, своєї борби і методів боротьби. Вкінці, й класове поневолення стоїть на порозі цієї праці. Бо пролетаріат може і здібний творити свою культуру й мистецтво найкраще тоді, як має в своїх руках політичну й економічну владу. В інших випадках йому будуть на верітні 1) боротьба за визволення і 2) матеріальне зубожіння. Найбільшим мистецтвом в людському житті, це організація. Організація — сила. Організація — рух. Організація — геній творчості. Від неї розходяться інші — незлічимо галузі в різних напрямках. Тому то і мистецтво є нічим іншим, як організацією нових образів, а поезія — організація живих образів у словесній формі.

Щоб творити нове мистецтво, треба мати тверду основу — а нею є нова культура. І головним чинником, що тормує більший розвиток світового пролетарського мистецтва є власне нестача нової культури, яка тільки що розвивається. Революція в мистецтві багато тяжча, як переміна суспільних форм. Як пролетаріат революційним шляхом захопить в свої руки політичну й економічну владу, то в нього зараз же найдуться нові кадри творчих робітників у великій праці: нищення старих форм і творення нових економічно-політичних форм. А в мистецтві таких працівників небагато, та й годі нищити все набуте до тепер, бо інакше треба було би повертатися тисячі кіт назад. І сьогодні пролетарське мистецтво в стадії розвитку. Во-

но покищо — здорова дитина. Черпає сили свої з спадщини, яку одержало з минулого. Пролетаріат, законний спадкоємець всієї минулої культури і він бере від неї все краще та необхідне. Вправді це досить небезпечна річ, бо з спадщини треба вміти брати. Спадщина не повинна панувати над спадкоємцем, а повинна бути тільки знаряддям в його руках. І щоби не підпасти під пучку свідомість — пролетаріат мусить шляхом быстрого процесу розвернути свою свідомість, охопити все життя і світ творчою єдністю, а що найважливіше — самостійно творити.

Художньої форми, яка в мистецтві нерозривно звязана зі змістом, пролетар-мистець шукає передовсім у своїх попередників. Ми на стільки щасливі, що живемо в періоді народження нового життя, в періоді розкладу буржуазної, відживлої культури і маємо змогу придивитися ближше цьому характерному явищу, яке це часто трапляється.

Колі суспільна класа виконала свою роль в історичному процесі, вона хилиється до упадку, а з нею і культура та мистецтво з своїм змістом і формою. Життя порожніє від пересичення і тратить соціальний зміст. Люде намагаються заповнити чим небудь по-роженчу. І тоді повстає хаос, або скоріше роспушта. Все це було в історії людства при закаті різних культур: східної, античної, феодальної, а зараз буржуазної. Цей хаос-роспушта дуже яскраво вираховується в світовому суцїтні мистецтва. Творяться сотні-тисячі напрямків, часом аж надто примітивних. Кожа група мистців шукає нового, твердого і певного шляху. В мистецтві відбуваються цілі бої. Одні групи провалюються, другі виростають. Але всі вони без сумніву опираються на деяких основах мистецтва віджитих періодів. Діється це і в молодому, пролетарському мистецтві, яке повинно теж брати головню художню техніку з колишніх великих майстрів мистецтва, що залишили по собі справжні перлини, коли були на висоті розвитку своїх класів.

Пролетарське мистецтво — це мистецтво одної класи. Мистецтво взагалі — це зміст життя без обмежень і заборон. В класовому громадянстві мистецтво не може бути позакласовим. Позакласові елементи там існувати не можуть. І характер пролетарського, чисто класового мистецтва відзначається глибокими, основними життєвими умовами роб. класу. Іншими словами — пролетарська література, це життя-буття пролетаріату, його боротьба, історія, стремління і думки. Це зеркало, жива відбитка усього життя робітничої класи. Зараз пролетарське мистецтво ще й тим цінне, що дуже часто мистцями бувають прості робітники або селяне, по буржуазній термінології "дно життя суспільства", ті не поворотні, мускулясті люде, яких вважають чимсь низшим тільки через їх незавидне соціальне становище.

Робітничка класа — в останніх рїках всецїло відмежувалася від иншого світа і почала жити власним життям. Ясно, що сам самим вона мусить творити й свою окрему культуру та мистецтво. Але ця творчість розвивається дуже повільно, тим більше, що пролетаріат цілого світа майже всі свої сили кинув на боротьбу за визволення праці і зодолання політичної та економічної влади. Все-ж таки нова пролетарська культура і мистецтво ростуть природним способом. І вони з кожним роком багатітимуть своїми здобутками і розвивати будуть іронічні посмішки на гладких обличчях своїх класових ворогів. Бо світ і життя, це — невгамований рух і його не помічають тільки зарозумілі, заскоружні останні мотігани спо-

рохнявідої буржуазної — міщанської епохи. Виреше в історії всесвіту пролетарське мистецтво в Соціалній Революції Сходу — себто на території Радянських Республік. Без сумніву, цей практичний початок був спершу дуже примітивним, а часто й потішним. Але вкінці він кристалізувався і сьогодні існують вже окремі мистецькі робітничі школи, товариства, журнали і т. д. Це послужило доказом, що робітник не тільки замуруваний — робочий від, вміє не тільки носити і робити щеглу та інші знаряддя, думає не тільки про хліб, але має ніжне — чуливе серце та природну даровитість, яка пригномшена боротьбою за існування не має змоги розвинути, вибухнути.

Але ж можна зустрітися з таким питанням: Ось та вирізнана в камені постать робітника, яку створив учень-пролетар московської школи "Пролеткультури". В чому-ж річ? Мистецтво, як мистецтво, чого-ж називати його пролетарським? Адеж відомий бельгійський різьбар Константін Менс творив теж в своїх скульптурах робітників, і побут і життя. Потім в літературі — Верхарн, Еміль Золя, Сінклер, Горкі, Винниченко і інші. Іх твори переповнені художніми описами життя робітників. І неже вони не пролетарські письменники?

І відповідь коротка: ні! Бо в їх творчар є описи життя й пака оборона не тільки робітництва, але й інших суспільних класів. Це творчість — міщансько-класова і її можна назвати селянсько-інтелігентською, робітничо-селянською, робітничо-селянсько-інтелігентською, але в ніякому разі класово-робітничою.

По друге, всі ці автори — не ідеологи пролетарської класи. В них тонка поглядю трудова, але не колективно трудова. Іх твори взяті індивідуально, і незалежно від них, не зовсім ширю звязані з фізичними й духовними зусиллями мільйонів працюючих. І цьому вони не чинувати, бо самі — трудові інтелігенти, що звикли працювати самі, індивідуально, не звязані на це, скільки їх твори, походження і завдання виходять з усієї колективної праці людства.

Пролетарське мистецтво відкидає буржуазний індивідуалізм; воно — колективістичне. Це значить, що мистець є свідомий член пролетарського колективу-гурту і в своїй творчості відбиває всі погляди й життя цілого-колективу, а не тільки свої особисті. Іншими словами: Під автором особою, криється автор колектив, автор класу. Твір автора є тільки частина його самостворення. Мистець, що стоїть на точці поглядю робітничої класи, дивиться її очима на світ, думає й почуває саме так, як її клас і по її соціальній природі властиво.

Мистець може й не походити з робітничої класи, але як він глибоко звязався з колективним життям, дієсно і ширю перенявся ідеалами, змаганнями, її способом думання, радіє і терпінні рїдощами і стражданнями — словом звязав душою з нею, — то він може бути до певної міри художним виразником життя пролетаріату в мистецькій формі. Але ці "союзники" досить непевні і робітничій класі треба обережно ставитися до них, бо найбільш трудові інтелігенти підпадають чужим впливам.

Пролетарське, чи взагалі класове мистецтво буває найважче в період боротьби. Тоді воно надто "егоїстичне" і стоїть на сторожі своєї класи, коли по правді його класовий характер далеко глибший. В час боротьби класове мистецтво звужується в одній ділянці життя, в здійсненню ідеалів своєї класи. Воно в той час надто агітаційне, тенденційне — і всі інші духові ділянки залишає на боці. Але це хвилеве — перехідний період.

Сучасні мистці витрачають величезну силу енергії на руйнування старих форм в мистецтві. Це без сумніву менш

потрібне, бо всі сили повинні бути скеровані на створення, власне вироблення і розвиток нового художнього змісту. Нові форми прийдуть самі собою. Пролетарське мистецтво ще дуже молоде, але воно росте, розвивається. В усіх країнах світа замітно в пролетарській класі мурашину працю самих робітників в цьому напрямі. І пролетарське мистецтво, це власне то нове, для нас невідоме і неясне мистецтво, що прийде, мусить прийти в місце старого і за яким сучасні молоді мистці так одчайов розшибаються. В політичному і економічному життю обнова життя, це Соціална Революція, диктатура працюючих мас для знищення суспільних класів, і ясно — що нове мистецтво може найкраще розвинути в новому, справедливому суспільному устрою.

Робітничтву вязано на себе дуже важке завдання, але взяло його сміливо і певно. В більшови воно все ще поневолене вислизкувачами, але навіть в цьому поневоленню пролетаріат тяжкими молотами викопує нову, окрему культуру мистецтва. Перемога — запевнені і тому серед робітничтву ніколи не сїдло зневіри в свої ідеали. Воно переможе, бо вірить в свої сили, в яснє і справедливе Майбутнє Всесвіту!

НАДІСЛАНЕ.

Олександра Бажалок, Міннеаполіс, Мінн. — Напишіть про що справу до робітничої газети "З. і В." у Львові, бо нашу газету польські панні не випускають до Галичини.

П. Сморгуз, Торонто, Онт. — В "У. Р. В." стаття Ваш не будув поміщені. Вийдєте з таким матеріалом до місцевих журналів.

М. Гнатюк, Ванкувер, Б. К. — Ваші матеріали нічим друкувати в сїдущому числі.

ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ ЧЛЕНІВ ТРАНСКОНСЬКОГО ВІДД. УКР. РОБ. ДОМУ В ТРАНСКОНИ І НА ПРОВІНЦІ.

Робітники і Робітничі Транскононі! Це вже друга візюва Вашого Комітету Будови Укр. Роб. Дому. В першій візюві Ваш Комітет поїмав Вас, що пошу під Укр. Роб. Дім куплено і будинок переверзено. На візюву Комітету Ви відкинулися досить ширю і дозволяючи. Ви засипали касєра, добровільними жертвами. Ви знесли свою позичку, Ви віддали більше, як 3000 доларів своєї вільної праці, Ви зробили все, що було в Ваших силах, за що Вам честь і слава.

Ще два місяці тому взад, наші невідомі вороги кепували собі з нашої праці. Вони казали, що "більшовики затягли шифу і намірюють відїхати до Одеси". Вони старались всіма силами розбити нашу солідарність і нашу працю в будові. Однак завелись. Не помогли їм навіть інформатори з Мекінтаер-блоку ані з Дофферин-у. Наші ради замість слабнути, ще дуже зміцнілись. З "шифи" ми створили величавий Український Робітничий Дім, найкрасніший зі всіх публичних домів в Транскононі.

Український Робітничий Дім вже майже на укінченню. Ви, Товариші Робітники і Ви, Товариші Робітничі, самі почали роботу, самі й кінчаєте її. Ваш Комітет лише виконував Ваші постанови. Тепер Ваш Комітет повідомляє Вас, що в скорій часі відбувається торжественне свято відкриття Українського Робітничого Дому і визнає Вас усіх, щоб Ви були до нього приготовані.

Комітет будови У.Р.Д. звертаєсь також й до тих всіх членів трансконононого Відд.у, котрі відїхали на провінцію. Укр. Роб. Дім вже майже укінчений, але йому потрібна матеріальна поміч. Товариші і Товаришкі, які остались на місці, жертвуйте більше чим мали жертвувати. Тепер черга на Вас, Товариші, на всіх Вас, котрі опустили Транскононі і думаете в осєні повернутися назад. Надсїкайте добровільні жертви, надсїкайте це нині. Кожний Ваш-цені потрібний. "Хто дає скорше, той два рази дає".

Ми не виходимо до Вас з пустими фразами, ані не агітуємо Вас, бо Вас вже не треба агітувати, а лише накликаємо Вас до сповнення свого класового обовязку.

Всі жертви просимо слати на сїдущую адресу: Ukrainian Labor Temple Branch Cor. Regent & Wabasha Str., Transcona, Man.

Від членів Відд. У.Р.Д. в Транскононі вимагаємо ще троха довшої витривалости і моральної помочи. А від всіх українських, польських і російських робітників і робітничі в Транскононі, Комітет будови Укр. Роб. Дому і всі наші робітничі товариства згуртовані в домі Т-ва "Просвіта" — вимагаємо згоди і солідарности. Нашим бажанням є, щоб всі повисше згадані робітники і робітничі,

звєднались в своїм Домі, так, як тепер частині робітників зєднані в домі "Просвіта", який то дїм належить законом також до нас. Тож до праці, Товариші і Товаришкі! Доля кривопанів! Хай живе сильна робітничка організація в Транскононі! Хай живе Український Робітничий Дім в Транскононі! Хай живе Створення Українського Робітничого Дому в Канаді! До побачення і з пошлюку мали до дати, але не робітничі або робітничі, що горнуть ся до організації і проєсти, то скажуть на все губу. При нагоді скажу тутешнім товаришам робітникам і товаришам робітничим, котрі брали участь в маємі святі, але вірять ще в Бога, щоб не робили собі нічого з його скавудиння. Своім бездумним викликанням нічого він вам не дає. Попи на те не настоювалєт, щоб лядати свої очєкю пекамо та тримати їх в темноді. Свідомого робітничтву попи не терпять, бо з него не мають вони ніякої користі. Свідомі робітники не хочуть вже годувати неробів своєю працею, тому то попи так вить на нас. А ви товариші і товаришкі, на лєтї ширителам темноти вступаєте в робітничі організації, ставите чєсьними Відд.у Робітничої Парті Канаді і показує чорним духам, що ви смієтеся з їхнього викликання та проєкляноні.

Хай пропадає темнота а з нею і вся чорна зграя, що, жє кошом праці дотуха. Хай лєтє солідарність між робітниками і робітничками! Фабричний робітник.

ПОСМЕРТНА ЗГІДКА. Тов. М. Горбатюк перестудився в Кемерській майні і поїхав до Кега-ра до шпиталю лічнись. Перебував 8 днів в шпиталі, не пернув до здоров'я і помер дня 23 червня 1923. Згадного товариша похоронено в Кега-рі.

Покійний походив з села Тугулан, повіт Чернівці, Буковина. Був члєном Ст. Укр. Роб. Дому в Вінніпєгу і був активним в кемерській віддїлі. Фінансово помагав всім робітничим справам. Задумував поїхати з другою групою комуни "Хайбороб" з Торонто на Рад. Україну, де вложив \$100.00 як першу вкладку, але не сповнилось його мріє. Спи, Дорогий Товаришу, земля хай Тобі буде дером. Гр. К.

ПІВРІЧНЕ СПРАВОВЗДАННЯ ВІДДІЛУ СТОВ. У. Р. Д. Бєлво, Алта. Дня 1. липня ц. р. відбулось півріччє збори віддїлу Ст. У.Р.Д. на котрих заряд дав справозданнє з своєї діяльности за послїдні 6 місяцїв. За той час віддїл відбув 8 адміністраційних зборів, 6 спеціальних, 1 пропагандний, 2 дискусійні вечєри, 1 концерт і 1 представлєння. Віддїл члєсний під тепєрешню пору 12 члєнєв. При віддїлі існує Цєрєвничка школа.

Фінансовє справозданнє представлєтьєсь сїдущою:

Table with financial data: Сїчень \$168.80, Лютий 6.00, Март 3.50, Цвітєнь 141.95, Май 76.50, Червєнь 26.75. Разом \$423.50. Роскоди: Сїчень \$137.75, Цвітєнь 15.17, Май 46.25, Червєнь 141.30. Разом \$340.43. Повторєння: Приходи \$423.50, Роскоди 340.43. Остає в касї \$83.07. М. Дєннє, секр.

ПОШУКУЮ сего брата Григора Сиротку з села Камінь, повіт Калуж, Галичина. Перебуває в Вінніпєгу або в Саскатєві. Хто би про него знав або їн самий хай зголоситься на сїдущую адресу: Bill Syrotiuk Tamrack Mine P. O. Gem, Idaho.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Товариші Фармері! Західний Окружний Комітет і Укр. Роб. Дім в Едмонтоні рїшили вислати до поблизуких місцевостей, де є Фармерські Доми і по місточках Театральний Кружок з представлєннями і концертами.

Хто любить шукку і науку, той певно прийде на представлєння і концерт Театрального Кружка, щоби хоч раз забути про свої щодєнні турботи і при милозвучних мелодіях бодай думкою подинути в свої рїдні та милі сторони, де соловєйки щєбечуть, де в садках пїчки брєнять, де потїчок журчить, де нас все рїдне окружало.

Дїточа Школа при Укр. Роб. Домі, котра пишасє серед слухачів своєю оркєстрою та милими дїточими голосочками, буде брати участь в цих концертах.

Сїдїть за оголошеннєми, а коли повлєзуть оголошеннє, то в означений дєнь хай кожний з Вас прибуде на це пїдприємство.

Дїтєй пускаєсь безплатно, щоби вони мали нагоду побачити і почути своїх маленьких товаришів і товаришок.

З товаришским привїтом, Заряд З.О.К. і У.Р.Д. в Едмонтоні.

(Печатка.) ПОТРІБНО учителя для робітничої дїтчої школи на Бєлєк рек. Поблизу інформації зголоситєсь на адресу: Paul Towkach 12 Collaton St., Buffalo, N. Y.

Я ОТВОРИВ скєп зі старими меблями — органи, грамофони, куцї, лїжки, новомодні софи і т. п. Продаю дуже дєшево. Andrij Merlowycz 695 Selkirk Ave., (60) Winnipeq, Man.

ШУКАЮ до вирєтування пів бєкшї доброї землі від управу збїжжє. Бажає, щоб були добрі будинки, фєнс на худобу і що наймєше 180 акрєв виробленого. Земля пожадана кружом Вінніпєгу, не далєше як 50 миль. Зголоситєсь до: Wasył Rudeyehuk Ukr. Labor Temple Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. (61)

ПОШУКУЮ Николая Раєленко з села Кадорьбичі, повіт Заставна, Буковина. Перебуває в західній Канаді. Пошукують його в дуже важній справі рєчнє з старого краю. Хто знає би його адресу або їн сам хай зголоситься до мене на адресу: Geo Tarnowiecki P. O. Box 2017 Welland, Ont.

МАЮ НА ПРОДАЖ пїстонавий трєк в добрім стані. Продаю, бо вилєзжу з міста. Зголоситєсь писав 6 годину вєчером під ч. 726 Alfred Ave.

ПРОСТО 2 УКРАЇНІ!

Если ви цікаві довідатись про житє і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошурку, що тільки вийшла з друку і називаеть ся:

ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

В сїй брошурці є подані також найновіші портрети революційних рухом на Україні, що замовляють нову брошурку, що тільки вийшла з друку і називаеть ся:

Цїна 10 центів. Замовлення посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

ПОРТРЕТ НАШИХ ГЕРОЇВ-БОРЦІВ!

Хата кожного свідомого українського робітника і фармера повинна бути прикрашена портретом незабутніх наших героїв-борців

С. МЕЛЬНИЧУКА І П. ШЕРЕМЕТИ,

котрі віддали своє життя за справу освободження працюючих мас Східної Галичини з під панування польської шляхти. А що вони разом боролися проти спільного ворога, разом були суджені і розстріляні польською шляхтою, тож разом вони немов рідні брати і на портреті.

Портрет величини 15 через 21 цалів. ЦІНА ПОТО 50 ЦЕНТІВ. Спїшіть з замовленнями на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St., — — Winnipeg, Man.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторін друку і роздєлана на три головні частини: 1. Товар, гроші, капітал. — 2. Надавартєсть. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу. Цї частини знова поділені на кільканихтє роздїлів. Завданням цїх книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал". Економіка править світм і тому кожний робітник повинєн знайомитись і студіювати економічні науки. Цїна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайрїкс Кунов. Книжка має 180 сторінок друку. ЗМІСТ: 1. Новіші дослєди релігії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і праїдлів. — 5. Сотворєння свїта. — 6. Небо і пека. 7. Почитання праїдлів і жертва праїдлам. — 8. Від почитання праїдлів до культури природи. — 9. Останки культури духів і праїдлів у старо-індійській релігії. — 10. Як індра з плеємного праїдлівського бога став богом природи? Самі наголовки роздїлів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не вольте з релігїєю фразами, а докажуйте її дієсно значіння на підставі строго-наукових досвідів і фактів. В цьому вам якраз допоможе ця книжка. Цїна книжки 50 центів.

Замовлення шлїть на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St., — Winnipeg, Man., Canada.